

КАПИТАЛ

K:Reader - изданията

НОВО (47) ПОЛИТИКА И ИКОНОМИКА БИЗНЕС КАПИ LIGHT МУЛТИМЕДИЯ ДЕБАТИ

Организатор:

КАПИТАЛ

С подкрепата на:

JEREMIE
БЪЛГАРИЯ EIF

ГОДИШНА
КОНФЕРЕНЦИЯ

Банките Бизнесът

20 НОЕМВРИ 2018

София хотел Балкан

РЕГИСТРИРАЙ СЕ

// **LIGHT** / ТЕМА

Жени, пътища, автомобили

Стопът, еманципацията на пътешественичките и как рисковете на споделеното пътуване да бъдат сведени до минимум

4 май 2018, 9:00, 16273 **КАПИТАЛ**
прочитания

Препоръчване (5) Like 52 G+ LinkedIn Twitter Email T

Лия Панайотова

[Shutterstock]

Във фейсбук групата [Solo Women Travel Tribe](#) (или "Племето на жените, които пътуват сами") повече от 21 000 участнички обсъждат закономерностите на самостоятелните пътешествия по света и се подкрепят взаимно. Въпреки това въпросът "Какво мислите за избора на жени да пътуват сами на стоп" предизвиква вълна от крайни мнения.

Докато някои пишат "Това е ужасно опасно, никога не си и помисляйте да го правите!" с главни букви и цял ред удивителни, други разказват, че са обиколили десетки държави на стоп, и призовават за повече доверие между хората.

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА КАПИТАЛ

Получавате достъп до всички статии и целия архив на вестника.

Въпреки че да се повозиш с непознат, тръгнал в твоята посока, вероятно е един от най-старите пътешественически методи, **стопирането добива най-голяма популярност през хипи ерата в САЩ**. Според американската писателка Джинджър Странд, която изследва насилието по междушчатските магистрали, след този период популярността на стопаджийството е била изкуствено занижена заради

24 ЧАСА | 7 ДНИ

ЧЕТЕНО | ПРЕПОРЪЧАНО | КОМЕНТИРАНО

- Ще удържи ли Борисов властта 3
16 ное 2018, 3506 прочитания
- Столичната община няма да купува къщата на Яворов 3
15 ное 2018, 2667 прочитания
- Борисов няма да подава оставка и няма да прави нов кабинет в този мандат 6
15 ное 2018, 1863 прочитания
- Вечерни новини: Борисов иска да остане на власт, Тереза Мей осигури сделката за Brexit 1
15 ное 2018, 1753 прочитания
- Ветото на президента върху данъчните закони не мина в бюджетната комисия 2
15 ное 2018, 1233 прочитания

Всички новини

икономически и политически интереси. Така например в края на 70-те години от университета "Рътгърс" в Ню Джърси, САЩ, раздавали картички с надпис "Ако бях изнасилвач, щеше да си в опасност" на стопиращите жени и онези, които се разхождали сами вечер.

От ФБР пък разпространявали плакати с добре облечен мъж, който спира семейство на пътя, под надслов "Смърт под прикритие?" и разяснението, че да качите някого на стоп означава да рискувате живота на близките си. В една от най-известните си песни, Riders on the Storm, американската рок група The Doors пее за убиеца на пътя, като текстът е частично вдъхновен от историята за серийния убиец стопаджия Били Кук. Въпреки всичко това стопът оцелява и днес много хора по цял свят, включително и в България, продължават да го практикуват. Когато обаче стопаджиите са жени, тръгнали на път сами, темата предизвиква разпалени спорове и притеснени погледи. Излагане на ненужен риск ли е това и защо изобщо някой, особено сама жена, се решава да го прави?

Липсата на пари далеч не е най-разпространеният мотив за вдигане на палец. Опитни стопаджии разказват, че това е начин да направят скучното придвижване от един град към друг по-приключенско, да излязат от познатото и да срещнат хора, които никога не биха срещнали в нормалното си ежедневие. "Пътувах на стоп в Източна Европа и се запознах с едни от най-прекрасните хора, които можете да си представите. Някои от тях дори ми предложиха храна и подслон.

В Западна Европа има много стереотипи, свързани с източноевропейците, но това пътуване напълно промени предубежденията ми и сега искам да се върна. Заради цялата негативна информация, която постоянно ни заливат, е лесно да вярваш, че всеки срещнат е потенциална заплаха, особено ако си сама жена. Не казвам, че стопирането не крие някои рискове и затова трябва да го правите само ако сте напълно убедени, че можете да излезете от зоната си на комфорт и да се опазите", споделя швейцарката Айви.

В същото време някои от жените, членувачи в Solo Women Travel Tribe, споделят, че са ставали жертва на физическо посегателство, докато са пътували на стоп. Изглежда обаче, помежду им съществува консенсус, че **биха се доверили на непознат шофьор само в определени държави**. "Не мисля, че бих се осмелила да стопирам в САЩ например. Европа ми се струва далеч по-безопасна в това отношение. Все пак винаги се опитвам да видя как местните в дадена страна гледат на стопаджийството и дали те самите го практикуват", допълва Айви.

Американката Кай живее в Ботсвана от няколко години и разказва, че за местните жени е нормално да стопират на кратки разстояния, за да стигнат до работа, но никога не е виждала чужденци да го правят. В този смисъл където и да пътувате, най-важно е първо да се запознаете с местните възприятия и обичаи.

Културното възприятие за жените универсално е като за по-уязвими от мъжете, така че в България малко дами се осмеляват да пътуват самостоятелно, да не говорим на стоп. Съвсем естествено най-сериозното притеснение е, че когато една жена влезе в автомобила на напълно непознат мъж, трудно може да се предпази от посегателство. Въпреки че липсват официални данни и статистика за пътуването на стоп, списание Wand'rly изчислява, че приблизителният шанс една жена да бъде изнасилена, докато пътува на стоп в САЩ, е 0.0000089%.

За сравнение, през 2015 г., на всеки 100 000 души в САЩ полицията е регистрирала 42.2 изнасилвания (по данни на ФБР от нововъведената дефиниция на правителството), докато за България данните показват 1.79 (по данни на МВР). Това е броят на всички изнасилвания в двете страни, като обстоятелствата не са отчетени. За жалост няма статистика само за придвижването на стоп и тези числа могат да бъдат тълкувани по различни начини в зависимост от това каква е дефиницията за сексуално посегателство, доколко жертвите са готови да се обръщат към полицията при подобни престъпления и т.н. Все пак си струва да се помисли дали жена на стоп автоматично се равнява на уязвима жена в риск.

Това не е единственият стереотип, с който "нежният пол" е принуден да се бори, когато стопира. Изглежда, някои шофьори лесно се обръкват, че жените с вдигнат палец са на пътя, за да работят, а не да пътуват и да се запознаят с интересни хора.

"С приятелка стопирахме малко извън Пловдив и понеже чакахме доста време, бяхме свалили раниците си. Притеснявахме се, защото вече беше започнало да се стъмва, и когато един господин предложи да ни закара срещу 15 минути насаме с някоя от нас, просто се върнахме до града и хванахме автобус. Радвам се, че бяхме две и след като дадохме да се разбере, че не сме на пътя с такава цел, помежду си успяхме да обърнем ситуацията на шега. Ако бях сама обаче, бих се изплашила", разказва Лора.

Точно по тази причина Мария Ангелова, автор на книгата "203 предизвикателства за пътешественици", съветва: "Ако жена стопира, често има опасност да бъде сбъркана с жрица на любовта. Ако съм с рокля или къси панталони, винаги съм с раница на гърба, това не остава място за съмнение." Първия път, когато Мария тръгна на стоп, го направила по необходимост – изпуснала последния автобус. След това ѝ харесало и през последните 7-8 години редовно пътува по този начин и самата тя качва стопаджии: "Когато избирам кого да кача, не мисля дали е мъж или жена, а гледам дали се усмихва и дали има ведро излъчване. А миналия септември се наложи да отида на сватба в Казанлък на стоп, понеже си изпуснах влака, докато решавах кръстословици на гарата. Бях с официална рокля и планинска раница, понеже идвах от къмпинг. С двама шофьори успях да стигна от Карлово до Казанлък по-бързо, отколкото останалите гости на сватбата със собствени коли."

Още една важна причина стопаджиите да предпочетат този начин на придвижване е стремежът към антиконсуматорско, екологично поведение. Споделянето на превозни средства отдавна е начин да се намали отделянето на вредни емисии във въздуха, то облекчава и задръстванията. Именно заради това много компании по света насърчават служителите си да споделят автомобилите си, вместо всеки да пътува поотделно. У нас данни на МОСВ от 2017 г. показват, че **40% от българите, които живеят в по-големите населени места, се придвижват основно с кола.** В този смисъл стопаджиството напълно се вписва в екологичното движение.

Друг популярен напоследък антиконсуматорски модел е пътуването без пари: "Правих го една година тук, в България. Придвижвах се изцяло на стоп, а за останалото използвах метода на споделената икономика. Щом стигнех до някое село, питах бабите дали имат нужда от помощ в градината, дворната работа и т.н. В замяна получавах подслон и храна", разказва Дора, около лагерен огън в планината. Холандската блогърка Айрис Велдвик също пътува сама на стоп, но целта ѝ е да обиколи колкото се може повече страни - пише за това в сайта си Mind of a Hitchhiker. Вярва във феминизма и смята, че може да се справи отлично сама на стоп, в която и точка по света да се намира. Спи на палатка или при местни. Според Айрис е безсмислено да планираш или бюджетираш, опитва се да пътува без пари или с възможно най-малко средства, а маршрутът ѝ се променя според компанията.

За разлика от Айрис други предпочитат пътуването на стоп, защото смятат, че така е не само по-евтино, но и по-удобно. Лъчезар си спомня как е качил в колата си възрастна жена, която стопирала сама, за да се придвижва от събор на събор: "Твърдеше, че парите не са проблем, но с влакове и автобуси не била толкова мобилна. Влакът лесно се изпусна, но стопът – никога. Когато я оставих на бензиностанция до Карлово, вече се свечеряваше, а жената трябваше да се прибере в Хасково. Каза ми обаче да не се притеснявам, защото Бог си знае работата и ще ѝ помогне да стигне, а след това ми даде адреса си и ме накара да обеща, че някой път ще ѝ отида на гости да ме почерпи кафе."

За да бъде колкото се може по-успешен и безопасен стопът ви:

Колкото и предимства да изтъкват заклетите стопаджии, все пак този вид придвижване крие своите рискове. Ако сте ги премислили добре и сте преценили, че все пак си струва, ето как да се подигурите:

- Стопирайте през деня. Тогава има повече трафик, ще се забелязват по-лесно и като цяло е по-безопасно.

- Чакайте на излизане от града, на място с добра видимост и достатъчно пространство за спиране. Онлайн енциклопедията за стоп Hitchwiki предлага списъци с подходящите за стопиране места в много градове по света.

- Шансът за успех е по-голям, ако носите табела с дестинацията си. Не е нужно да бъдете конкретни, достатъчно е само да посочите посока, като например "към морето" или "на север".

- Ако някой шофьор не ви вдъхва доверие, просто откажете, без да се притеснявате, че може да е нелюбезно. "Нямам универсална формула за безопасност - аз съм жена, разчитам на интуицията си. Ако имам

лошо усещане, не се качвам", съветва Мария Ангелова и добавя, че е важно винаги да тръгвате на стоп с широка искрена усмивка и да гледате шофьорите в очите.

- Пътувайте с раница вместо с куфар – така сте по-мобилни и можете по-лесно да поберете багажа си, дори когато колата е пълна. Както съветва и Мария, по-добре сложете раницата си на видно място, за да е ясно, че сте на пътя, за да стопирате.

- На магистрали бензиностанциите са предпочитано място за стопаджии.

- "Никога не пътувам сама на стоп в държави, в които нямам телефонна връзка. Телефонът винаги дава някаква допълнителна сигурност и може да спаси положението в критични ситуации", съветва немската пътешественичка Елизабет Барера.

- Според италианката Киара пътуването на стоп е страхотно преживяване, стига да имате правилното отношение: "Веднъж ме качи един мъж, който ме разведе из целия регион и ми разказа за историята му. Когато си на стоп, много често получаваш съвети и препоръки от местните хора, до които иначе е невъзможно да достигнеш. Все пак не съм сигурна, че бих стопирала навсякъде. Ако искате да пробвате, но не сте сигурни, най-добре първо тръгнете с някой друг и вижте как ще се почувствате. Вслушвайте се във вътрешния си глас. Винаги имайте едно наум и план Б за шофьорите, които ви качват."

- Цветомира Минкова е приключенец и често пътува на стоп през Балканите. Според нея най-важният съвет за жените на стоп е да разчитат на себе си: "Когато се случи някой шофьор да ме обезпокои с поведението си, винаги внимавам да запазя самообладание. След това му говоря спокойно и уверено, изтъквам какъв добър човек е, но и се оглеждам за подходящо място, на което да слеза възможно най-скоро."

Планиране на маршрута

За някои стопаджии цялото удоволствие идва от липсата на план, да се оставят по течението и да намерят места, за чието съществуване никой не са подозирали. Ако обаче имате конкретна дестинация, винаги е полезно да си начертаете маршрут и да сте наясно със спирките по него, така че да можете веднага да се ориентирате дали колата, която спира да ви качи, ще ви остави на удобно място. Тези 3 инструмента могат да улеснят планирането:

Viamichelin: Платформа за планиране на автомобилни маршрути. Освен началната и крайната точка можете да добавите няколко места, на които искате да спрете по пътя, да изберете по какъв клас пътища искате да се движите, както и каква ще е приблизителната цена за гориво.

Maps.me: Мобилно приложение тип карта, за което не ви е необходима връзка с интернет. Трябва да изтеглите картите предварително, в самата апликация, а след това можете да ги използвате за автомобилни пътища и дори пътеки сред природата.

Marco Polo: От Hitchwiki препоръчват тези пътни атласи за хората, които планират по-големи пътувания из няколко държави. Картите са подробни и включват забележителностите по пътя. Освен всичко останало, независимо от това дали сте мъж или жена, при решението да пътувате с непознат е добре да отчетете и фактора катастрофи. Разбира се, колкото и да е добър един шофьор, на пътя винаги има рискове и когато се качвате в нечия кола, на практика оставяте живота си в ръцете на водача. По данни на МВР от 1.01.2017 г. до 31.12.2017 г. в България са се случили 6888 пътнотранспортни произшествия с общо 682 загинали и 8680 ранени души. И въпреки това за някои хора стопът не е просто придвижване от едно място на друго, а начин на живот.

"Стопирах от Виена до Антверпен и обратно – това беше едно от най-авантюристичните, но и най-приятни изживявания, които някога съм имала. Възстанови вярата ми в хората!", разказва Гретчен. Явно това е вярно за много хора, тъй като от 2008 г. всяка година в Европа или в Северна Америка се провежда световен събор на стопаджиите. Повече информация можете да намерите във фейбук групата HitchGathering както и на страницата на Hitchwiki. До 31 юли можете да се запишете на Европейското състезание по пътуване на стоп за 2018 г. Условието и правилата за участие са тук:

https://www.dropbox.com/s/gyc1edt8j2rsbj/Info2018_eng.pdf

Какви са вашите отношения с парите
Покажете как харчите и ще ви кажем какъв герой сте

[Разберете ТУК](#)

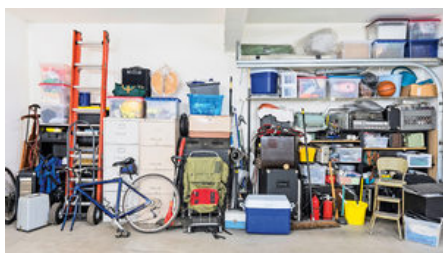
Разбирате ли се добре с парите?

Прост въпрос, чийто отговор обаче често затруднява. За някои хора парите са просто символ за личен или професионален успех. Други ги възприемат като средство за по-висок социален статус и неговата демонстрация без значение дали са щастливи или не.

Направете този бърз и забавен тест, за да разберете какъв герой сте, как харчите, какви са рисковете и как да подобрите отношенията с парите си.

capital.bg/partners/unicredit

ПРОЧЕТЕТЕ И ТОВА

Вещи в повече

Няколко проверени идеи за това как да се освободим от непотребните вещи в дома си по човечен и щадящ околната среда начин

2 ное 2018, 33472 прочитания

Принтирано небе, принтирано морето

3D отпечатани дрехи, шоколад, биомимикрия, протези – какви възможности дава все по-достъпната технология тук и сега

25 окт 2018, 20522 прочитания

3 КОМЕНТАРА

Избор на тип:

[Новите коментари отгоре](#)

[Първите коментари отгоре](#)

chimay

Рейтинг: 451

Неутрално

1

4 май 2018 17:35

Chimay е пътувал към 200 000 км авто-стоп на три континента.

Радва го позитивното отношение към този позабравен начин на пътуване, и специалното отношение към нежните създания които пътуват по този наистина рисков (за всички) начин. Съветите на Мария Ангелова са изпитани в практиката : Усмивката е незаменяема, интуицията рядко лъже.

Може само да добави : пазете се от това да не предизвикате вербално недоразумение, особено когато пътувате с хора с които не владеете общ език, дори на ниво близко до функционално. Пазете се от лоши мисли по Време на пътуване на стоп, също много важно е да имаме нагласата че сме Свободни да пътуваме на Стоп, никога не го правим по принуда.

На Стоп винаги се пристига!

Оценка
+4

2

6 май 2018 23:08

Коментарът беше изтрит от модераторите, защото съдържаше обидни или нецензурни квалификации, обиди на расова, сексуална, етническа или верска основа или призови към насилие по адрес на конкретни лица.

3

6 май 2018 23:11

Коментарът беше изтрит от модераторите, защото съдържаше обидни или нецензурни квалификации, обиди на расова, сексуална, етническа или верска основа или призови към насилие по адрес на конкретни лица.

За да коментирате, моля влезте в профила си или се регистрирайте.

Брюкселският заложник

Германецът Манфред Вебер изглежда като най-вероятния бъдещ председател на ЕК, но вече има съмнения дали ще бъде силен лидер

България изтегли 2 млрд. евро външен заем при ниски лихви

Новите облигации са 7- и 12-годишни

20 въпроса: Стефан А. Щерев

Актьор, продуцент и вече режисьор с експерименталното представление "Опиянение и гняв"

Синя вълна с червено мъртво вълнение

Демократи и републиканци си поделиха контрола над Конгреса, което означава повече надзор и отчетност за управлението на Тръмп

Кредитор продава рециклиращите машини на Пламен Стоянов-Дамбовеца

Оборудването е струвало около 10 млн. лв. при покупката му, а сега се предлага за около половината

Бергман мания 2018

Сто години след рождението му Ингмар Бергман намира ново поколение публика за филмите си

K:Reader

Нов и модерен инструмент, който пренася в дигитална среда усещането от четенето на хартия.

Прочетете целия вестник или списание без да търсите отделните статии в сайта.

Капитал
Брой 46 // 17.11.2018

ПРОЧЕТЕТЕ

Емисия
СЕДМИЧНИКЪТ //

16.11.2018

ПРОЧЕТЕТЕ

КАПИТАЛ

Политика и икономика

- България
- Свят
- Общество
- Редакционни коментари
- Имена
- Седмичата
- Спорт

Бизнес

- Компании
- Стоки и продажби
- Предприемач
- Финанси
- Имоти
- Медиа и реклама
- Технологии и наука
- Моят капитал
- Външни анализи

K:PRO бизнес зона

Анализи на индустрии
КАПИ финансово информация за фирми

Класации

- K100
- K50
- K10
- Гелард

Light

- Тема
- Лица
- Неща
- Места
- Мода
- POST-IT
- Ревю
- Днес от Light

Мултимедиа

Интерактив

- Дебати
- Анкети
- Вашите теми

Блогове

- Право
- Стор

K:Reader

Капитал

- Новият брой
- Архив

LIGHT

- Новият брой
- Архив

Библиотека

Капитал Daily

- Новият брой
- Архив
- Архив Пари
- Архив Дневник

Абонаменти

- Абонамент Капитал
- Корпоративен абонамент
- Академичен абонамент
- Често задавани въпроси

Абонамент | Активиране с код | Реклама / Advertising | Търсене | Мерафон | Мобилен | RSS | Бюлетини | Доклад за проблем | Контакти

- Бизнес: Капитал Кариери Бизнес Регал Градът.bg Одит Fotop.bg
- Новини: Дневник Европа
- IT: IDG.BG Computerworld PC World CIO Networkworld
- Развлечение: Бахус LIGHT
- На английски: KQuarterly

Фондация "Америка за България" финансира проект на "Икономедиа". Мненията и твърденията, изразени в изданията на "Икономедиа", са резултат от журналистическа дейност и отразяват редакционна позиция и не непременно възгледите на фондацията или на нейните директори, служители или представители. Изданията на "Икономедиа" спазват Етичния кодекс на българските журналисти.

Към мобилната версия на сайта

Капитал спазва етичния кодекс на българските медии
© 1993-2018 Икономедиа АД съгласно Общи условия за ползване **НОВО** Политика за бисквитките **НОВО** Декларация за поверителност **НОВО**
Уеб разработка Икономедиа. Дизайн на Икономедиа и Cog Graphics. Някои снимки © 2010 Associated Press and Reuters. Всички права запазени.
Действителни собственици на настоящото издание са Иво Георгиев Прокопиев и Теодор Иванов Захов.

ШЕВ БРОЯЧ